

СИСТЕМИ ОДБРАНЕ

ИСПИТНА ПИТАЊА

1. Појмовно разграничење сукоба, оружаног сукоба и рата.
2. Одређење и класификација оружаних сукоба према међународном хуманитарном праву.
3. Одређење и класификација оружаног сукоба и рата према Програму истраживања сукоба Универзитета у Упсали (UCDP) и пројекту Корелати рата (COW).
4. Појам агресије према Резолуцији 3314 Генералне скупштине УН и Римском статуту.
5. Економски рат и метафоричка употреба појма рата: значење и примери.
6. Узроци оружаних сукоба.
7. Улога природних ресурса у настанку, финансирању и продужавању оружаних сукоба.
8. Трендови учесталости, размера, интензитета и интернационализације оружаних сукоба у постхладноратовском периоду.
9. Клаузевицево схватање природе и карактера рата: аргументи о његовој савременој релевантности и ограничењима.
10. Схватање „нових ратова“ и основне критике тезе о „новим ратовима“.
11. Хибридно ратовање: појам, актери и повезивање војних и невојних средстава.
12. Улога информација, медија и стратешких наратива у савременим сукобима.
13. Ратови спектакла и виртуелно ратовање.
14. Утицај беспилотних система и вештачке интелигенције на карактер савременог ратовања.
15. Последице оружаних сукоба по људску безбедност и развој: здравље, образовање, економију, институције, миграције, друштвене односе и приступ основним ресурсима.
16. Родна димензија оружаних сукоба и ограничења родно слепог приступа проучавању рата.
17. Родно засновано насиље у оружаним сукобима: међународна заштита, одговорност и агенда „Жене, мир и безбедност“.
18. Предмет и значај економије одбране.
19. Војни трошкови: појам, структура и ограничења њихове употребе као показатеља војних способности.
20. Чиниоци и глобални трендови раста војних трошкова и повезаност војне потрошње са трком у наоружању.
21. Војна индустрија и одбрамбена индустријска база: појам, обухват и значај.
22. Војноиндустријски и дигитално-војноиндустријски комплекс: актери и утицај нових технологија.
23. Историјски развој и савремене карактеристике међународне трговине оружјем.
24. Међузависност трговине оружјем, оружаних сукоба и регионалне нестабилности.
25. Нелегална трговина малокалибарским и лаким наоружањем (SALW) и њене безбедносне последице.
26. Контрола наоружања, разоружање и непролиферација: појмовно разграничење и циљеви.
27. Историјски развој и класификација инструмената контроле наоружања.
28. Контрола SALW.
29. Мултилатерални споразуми контроле наоружања.

30. Споразум о трговини оружјем (АТТ): обухват, забране трансфера и процена ризика при извозу.
31. Регионални инструменти контроле наоружања: Споразум из Фиренце и Споразум о конвенционалним снагама у Европи.
32. Билатерална контрола наоружања САД и СССР-а/Русије: SALT, ABM, START, SORT, Нови START, споразуми о подземним нуклеарним пробама и INF; развој и ограничења режима.
33. Ембарго на оружје: правна основа, врсте, разлози увођења, престанак примене и ограничења ефикасности.
34. Појам система одбране и његово место у систему националне безбедности.
35. Националне вредности и интереси као полазишта организовања система одбране.
36. Изазови, ризици и претње безбедности: појмовно разграничење и класификација.
37. Институционална и функционална компонента система одбране и чиниоци њиховог обликовања.
38. Индивидуални и интегративни приступ одбрани и право на индивидуалну и колективну самоодбрану.
39. Систем одбране САД: уставни и стратешки оквир, национални интереси и перцепција претњи.
40. Оружане снаге САД: организација, састав, мисије и задаци.
41. Руковођење системом одбране и командовање оружаним снагама САД: подела надлежности и цивилна контрола.
42. Систем одбране Руске Федерације: уставни и стратешки оквир, национални интереси и перцепција претњи.
43. Оружане снаге Руске Федерације: организација, састав, мисије и задаци.
44. Руковођење системом одбране и командовање оружаним снагама Руске Федерације.
45. Систем одбране НР Кине: нормативни и стратешки оквир, национални интереси и перцепција претњи.
46. Оружане снаге НР Кине: организација, састав, мисије и задаци.
47. Руковођење одбраном НР Кине: однос Комунистичке партије, државних органа и оружаних снага.
48. Систем одбране Француске: уставни и стратешки оквир, национални интереси и перцепција претњи.
49. Оружане снаге Француске: организација, састав, мисије и задаци.
50. Руковођење системом одбране и командовање оружаним снагама Француске.
51. Систем одбране Уједињеног Краљевства: уставни и стратешки оквир, национални интереси и перцепција претњи.
52. Оружане снаге Уједињеног Краљевства: организација, састав, мисије и задаци.
53. Руковођење одбраном Уједињеног Краљевства: улога владе, монарха и парламента у одлучивању о употреби оружаних снага.
54. Систем одбране Немачке: уставни и стратешки оквир, национални интереси и перцепција претњи.
55. Бундесвер: организација, задаци и принцип „грађанина у униформи“.
56. Руковођење одбраном Немачке: Бундесвер као парламентарна војска и одлучивање о његовој употреби.
57. Систем одбране Шведске: национални интереси, перцепција претњи и промена безбедносног позиционирања.
58. Оружане снаге Шведске: организација, задаци и модел попуне.
59. Руковођење системом одбране Шведске и подела одговорности у концепту тоталне одбране.

60. Систем одбране Швајцарске: национални интереси, перцепција претњи и оружана неутралност.
61. Оружане снаге Швајцарске: милицијски модел, организација и задаци.
62. Руковођење одбраном Швајцарске: улога федералних институција, демократске контроле и међународне сарадње.
63. Систем одбране Израела: нормативни оквир, национални интереси и специфичности безбедносног окружења.
64. Израелске одбрамбене снаге: организација, обавезна војна служба и улога резервног састава.
65. Руковођење одбраном Израела и организација цивилне одбране и заштите унутрашњег фронта.
66. Тотална одбрана и друштвена отпорност на примеру Шведске.
67. Упоредни положај парламента и извршне власти у руковођењу одбраном у државама обрађеним у уџбенику.
68. Стратешка култура, географски положај и историјско искуство као чиниоци разлика међу националним системима одбране.
69. Систем одбране Бугарске: нормативни и стратешки оквир, национални интереси и претње у црноморском безбедносном окружењу.
70. Оружане снаге Бугарске: организација, мисије, задаци и модел попуне.
71. Руковођење одбраном и командовање оружаним снагама Бугарске: надлежности председника, парламента, владе и војног руководства.
72. Систем одбране Грчке: национални интереси, перцепција претњи и значај Егеја и Источног Средоземља.
73. Оружане снаге Грчке: организација, мисије, задаци и модел попуне.
74. Руковођење одбраном Грчке: подела надлежности и улога Владиног савета за националну безбедност.
75. Систем одбране Албаније: нормативни и стратешки оквир, национални интереси и перцепција претњи.
76. Оружане снаге Албаније: организација, мисије и задаци.
77. Руковођење одбраном и командовање оружаним снагама Албаније у миру и рату.
78. Систем одбране Црне Горе: нормативни и стратешки оквир, национални интереси и перцепција претњи.
79. Војска Црне Горе: организација, мисије и задаци.
80. Руковођење одбраном Црне Горе: надлежности државних органа и улога Савета за одбрану и безбедност.
81. Реформе система одбране Републике Србије од почетка 21. века
82. Појам и структура система одбране Републике Србије и његово место у систему националне безбедности.
83. Уставни, законски, стратегијско-доктринарни и плански оквир одбране Републике Србије.
84. Национални и одбрамбени интереси Републике Србије и њихова међусобна повезаност.
85. Војни и невојни изазови, ризици и претње безбедности и одбрани Републике Србије.
86. Функционална компонента система одбране Републике Србије: одбрамбене активности, мере и послови одбране.
87. Одбрамбене мере: ратно и ванредно стање, мобилизација и мере приправности.
88. Институционална компонента система одбране Републике Србије: субјекти и њихови међусобни односи.
89. Надлежности Народне скупштине у систему одбране.

90. Надлежности председника Републике Србије у систему одбране.
91. Надлежности Владе Републике Србије у систему одбране.
92. Организација и надлежности Министарства одбране.
93. Надлежности Министарства унутрашњих послова у систему одбране.
94. Надлежности Министарства спољних послова у систему одбране.
95. Састав, улога и надлежности Савета за националну безбедност.
96. Финансирање система одбране Републике Србије и повезаност буџетских издвајања са одбрамбеним приоритетима.
97. Прва мисија Војске Србије.
98. Друга мисија Војске Србије.
99. Трећа мисија Војске Србије.
100. Организација и састав Војске Србије.
101. Командовање Војском Србије на стратегијском нивоу: надлежности председника Републике, министра одбране и начелника Генералштаба.
102. Демократска и цивилна контрола Војске Србије: нормативни основ и улога надлежних институција.
103. Појмовно одређење и класификација савеза.
104. Неутралност: појам, правни основ и облици.
105. Војна неутралност Републике Србије: основ, значење и однос према међународној одбрамбеној сарадњи.
106. НАТО: настанак, циљеви и принцип колективне одбране према члану 5 Вашингтонског уговора.
107. Политичка, цивилна и војна структура НАТО-а.
108. Трансформација НАТО-а након Хладног рата: проширење, стратешки концепти и промена задатака.
109. Програм Партнерство за мир: циљеви, принципи, инструменти и однос према чланству у НАТО-у.
110. Сарадња Републике Србије са НАТО-ом у оквиру Партнерства за мир: облици и механизми.
111. ОУКБ: настанак, циљеви, институционална структура и принцип колективне одбране.
112. Снаге, активности и операције ОУКБ и њена улога у кризном реаговању.
113. АУКУС и Квадрилатерални безбедносни дијалог (Квад): циљеви, области сарадње и разлике у односу на класичне војне савезе.
114. Упоредна анализа НАТО-а, ОУКБ-а и савремених безбедносно-одбрамбених аранжмана: обавезе, институционализација и области деловања.